Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1569

2025 7 30

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2025/1569

2025 m. liepos 29 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos teikia už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie teikiami jos vardu, taikymo taisyklės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB ([1]), ypač į jo 45d straipsnio 5 dalį, 45e straipsnio 2 dalį ir 45f straipsnio 6 ir 7 dalis,

kadangi:

1) Reglamentu (ES) Nr. 910/2014 sukuriama elektroninių požymių liudijimų išdavimo ir patvirtinimo teisinė sistema, įskaitant elektroninių požymių liudijimų teikėjų pareigą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės (toliau – dėklė) naudotojams suteikti galimybę prašyti elektroninių požymių liudijimų, juos gauti, saugoti ir tvarkyti nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje dėklės teikiamos. Elektroniniai požymių liudijimai yra labai svarbūs saugios ir sąveikios europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ekosistemos (toliau – dėklių ekosistema) komponentai. Jie naudotojams suteikia galimybę patikimai dalytis informacija su pasikliaujančiosiomis šalimis įvairiais naudojimo atvejais;

2) sąsajas su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, kurias turi užtikrinti kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų teikėjai, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45g straipsnyje, rodo elektroninių požymių liudijimų svarbą dėklių ekosistemai ir sudaro sąlygas jas greitai įsisavinti;

3) Komisija reguliariai vertina naujas technologijas, praktiką, standartus ir technines specifikacijas. Siekiant užtikrinti aukščiausią valstybių narių suderinimo lygį kuriant ir sertifikuojant dėkles, šiame reglamente nustatytos techninės specifikacijos grindžiamos darbu, atliktu remiantis 2021 m. birželio 3 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/946 dėl bendro Sąjungos priemonių rinkinio darniam Europos skaitmeninės tapatybės sistemos kūrimui užtikrinti ([2]), ir visų pirma jos architektūra bei pamatine sistema. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1183 ([3]) 75 konstatuojamąją dalį, Komisija turėtų šį reglamentą peržiūrėti ir prireikus atnaujinti, kad jis atitiktų visuotinius pokyčius, architektūrą ir pamatinę sistemą ir būtų laikomasi geriausios vidaus rinkos praktikos, visų pirma susijusios su elektroninių požymių liudijimų išdavimu ir požymių tikrinimu pagal autentiškus šaltinius arba per paskirtuosius tarpininkus;

4) kai kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai pareiškia, kad jie atitinka kataloge registruotų požymių liudijimų schemų reikalavimus, atitikties tų schemų reikalavimams politika ir procedūros turėtų būti įtrauktos į Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nustatytą atitikties vertinimą;

([1]) OL L 257, 2014 8 28, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.
([2]) OL L 210, 2021 6 14, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/946/oj.
([3]) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1183, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu, (OL L, 2024/1183, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).

5) liudijimų skaitmeninimui labai svarbi apsauga nuo nepatikimos informacijos. Todėl kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus ir elektroninius požymių liudijimus, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, turėtų būti galima atšaukti arba turėtų būti įgyvendintos alternatyvios priemonės su neatšaukiamumu susijusiai rizikai kompensuoti. Dėl tam tikrų aplinkybių, pavyzdžiui, aiškaus asmens, kuriam buvo išduotas elektroninis požymių liudijimas, prašymo arba kai teikėjui žinoma, kad buvo pažeistas kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų saugumas ar patikimumas, arba kai to reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, elektroninio požymių liudijimo teikėjas turėtų elektroninį požymių liudijimą atšaukti. Kad apsaugotų naudotojo pagrindines teises į privatumą ir duomenų apsaugą, visų pirma tinkamai kuo labiau sumažindami susiejamumo ir atsekamumo riziką, kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai turėtų nustatyti atšaukimo valdymo politiką, kuria būtų išsaugomas privatumas;

6) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms bendradarbiauti tarpusavyje ir sukurti saugią ir sąveikią skaitmeninės tapatybės ekosistemą, kurioje kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai ir elektroniniai požymių liudijimai, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, būtų pripažįstami tarpvalstybiniu mastu, reikėtų nustatyti supaprastintas atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ryšių palaikymo administracines procedūras, įskaitant informacijos skelbimą, kad būtų galima greitai identifikuoti atitinkamas viešojo sektoriaus įstaigas. Atitinkamus požymius valstybės narės turėtų pranešti Komisijai. Todėl, siekiant užtikrinti, kad šiuos požymius būtų galima laiku, veiksmingai ir sąveikiai patikrinti, atitinkami pranešimai Komisijai turėtų būti teikiami bent anglų kalba, nes taip sudaromos palankesnės sąlygos plačiam jų prieinamumui, vertinimui ir supratimui ir kartu stiprinamas atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas. Tačiau turimų dokumentų vertimas neturėtų užkrauti nepagrįstos administracinės ar finansinės naštos;

7) kad naudotojai ir paslaugų teikėjai galėtų patikrinti, ar elektroninius požymių liudijimus, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, iš tiesų išdavė viešojo sektoriaus įstaiga, valstybės narės turėtų pranešti tas viešojo sektoriaus įstaigas Komisijai. Pranešdamos, kurios viešojo sektoriaus įstaigos išduoda elektroninius požymių liudijimus pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45f straipsnį ir VII priedą, valstybės narės turi pateikti atitikties vertinimo ataskaitą, kuria patvirtinamas kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams lygiavertis patikimumo ir pasitikėjimo lygis. Tačiau, priešingai nei dėl kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų, išduodančių kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, dėl viešojo sektoriaus įstaigų valstybės narės pačios užtikrina, kad paslaugų teikėjai ilgainiui atitiktų reikalavimus. Todėl, siekiant išlaikyti aukštą pasitikėjimo viešojo sektoriaus liudijimais lygį visoje Sąjungoje, valstybės narės raginamos per Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupę, įsteigtą pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46e straipsnio 1 dalį (toliau – Bendradarbiavimo grupė), dalytis geriausia patirtimi, kaip jos užtikrina nuolatinį patikimumą ir pasitikėjimą. Komisija turėtų sudaryti, tvarkyti ir skelbti teikėjų sąrašą ir užtikrinti, kad šis sąrašas būtų lengvai prieinamas visuomenei;

8) Komisija, padedama Bendradarbiavimo grupės, turėtų sudaryti požymių katalogą, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, galėtų patikrinti požymius pagal autentiškus šaltinius. Požymių kataloge turėtų būti privaloma registruoti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 VI priede išvardytus požymius. Kitų požymių registravimas būtų neprivalomas;

9) Komisija, padedama Bendradarbiavimo grupės, turėtų sudaryti požymių liudijimų schemų katalogą, kad kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, išduodantiems kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjams būtų lengviau išduoti liudijimus ir kad būtų sudarytos sąlygos užtikrinti tarpvalstybinį šių liudijimų suderinimą ir sąveikumą. Schemų registravimas schemų kataloge turėtų būti neprivalomas. Prašymą registruoti arba padaryti katalogo pakeitimus turėtų teikti požymių liudijimų schemos savininkas ir tas prašymas gali apimti požymius, neįtrauktus į požymių katalogą. Komisija turėtų įvertinti tuos prašymus atsižvelgdama į sąveikumo ir suderinimo poreikius;

10) siekiant užtikrinti, kad požymių kataloge būtų pateikta prasminga informacija ir pasiektas aukštas sąveikumo lygis elektroninių požymių liudijimų ekosistemoje, jame turėtų būti pateiktas bent minimalus informacijos rinkinys, pavyzdžiui, semantinis požymio aprašas, jo identifikatoriaus vardų sritis ir požymio duomenų tipas. Tuo pačiu tikslu į požymių liudijimų schemų katalogą turėtų būti įtraukti bendrų elektroninių požymių liudijimų tipų aprašymai ir patikimumo užtikrinimo modelio bei pagal liudijimų schemą taikomų valdymo mechanizmų aprašymas. Kataloguose pateikiama informacija turėtų apimti požymių ir schemų versijas, kad pagal konkrečias versijas išduotiems liudijimams neturėtų poveikio tų požymių ir schemų pakeitimai;

11) siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, galėtų veiksmingai, be kita ko, per paskirtuosius tarpininkus, kurie paslaugų teikėjams teikia netiesioginio tikrinimo mechanizmus, patikrinti požymius pagal autentiškus šaltinius, valstybės narės per Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45e straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį turėtų sukurti mechanizmus, kurie kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, išduodančius kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, įgalintų prašyti patikrinti požymius. Mechanizmai kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, išduodančius kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, turėtų įgalinti nustatyti, kuriuos požymius galima patikrinti ir kaip juos patikrinti. Tokie mechanizmai turėtų apimti išsamią informaciją apie požymių galiojimo ir tikslumo patikrinimo prieigos punktus ir paslaugų protokolus ir turėtų būti apsvarstyta galimybė pasiūlyti vieną bendrą nacionalinio lygmens tikrinimo punktą;

12) konkrečiau, valstybės narės turėtų nacionaliniu lygmeniu sudaryti galimybę kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, išduodantiems kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, naudotis kiekvieno iš Reglamento (ES) Nr. 910/2014 VI priede išvardytų požymių tikrinimo punktų prieigos ir naudojimosi jais mechanizmais. Šie mechanizmai turėtų leisti kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, išduodantiems kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, pateikti tikrinimo punktui konkrečius požymius naudotojo prašymu, kad būtų galima išduoti liudijimą, ir to liudijimo galiojimo laikotarpiu. Tikrinimo mechanizmuose turėtų būti naudojamos automatiniam apdorojimui tinkamos elektroninės priemonės, kad atsakymas iš tikrinimo punkto būtų gaunamas kuo greičiau. Šiuo atsakymu turėtų būti patvirtinama, ar kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų, išduodančių kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, pateikti požymiai atitinka to naudotojo požymius, saugomus atitinkamame autentiškame šaltinyje, ir nurodomas autentiškas šaltinis, pagal kurį buvo atliktas patikrinimas. Kad būtų išvengta piktnaudžiavimo, kaip antai neteisėtų ar akivaizdžiai perteklinių patikrinimo užklausų, valstybės narės gali nustatyti tikrinimo punktų naudojimo kontrolės mechanizmus, jei jos mano, kad tai tikslinga, atsižvelgdamos į atitinkamus veiksnius, įskaitant tai, ar autentiškuose šaltiniuose yra informacijos, kuri turėtų būti laikoma asmens duomenimis arba kuri pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę yra kitaip konfidenciali arba neskelbtina;

13) pagal Europos sąveikumo akte ([4]) nustatytus principus, siekdama palengvinti požymių liudijimų katalogo ir požymių liudijimų schemų katalogo sudarymą ir kuo didesnį esamų katalogų, schemų ir informacijos pakartotinį naudojimą, Komisija turėtų, kai tikslinga, išnaudoti sinergiją su techninės sistemos, sukurtos pagal Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 ([5]), bendromis paslaugomis;

14) siekiant padidinti nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų išduodamų elektroninių požymių liudijimų sąveikumą, liudijimų išdavėjai dėl nekvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų gali laikytis šiame reglamente nustatytų principų ir reikalavimų;

([4]) 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/903, kuriuo nustatomos viešojo sektoriaus aukšto lygio sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės (Europos sąveikumo aktas), (OL L, 2024/903, 2024 3 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

([5]) 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

15) asmens duomenų tvarkymo veiklai pagal šį reglamentą taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 ([6]) ir, kai aktualu, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB ([7]);

16) kad Komisija ir valstybės narės turėtų pakankamai laiko elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjų sąrašui sudaryti, šio reglamento reikalavimai dėl požymių katalogo, požymių liudijimų schemų katalogo ir požymių tikrinimo punktų turėtų būti pradėti taikyti praėjus 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos;

17) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ([8]) 42 straipsnio 1 dalimi, konsultuotasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2025 m. sausio 31 d.;

18) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 48 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomi pamatiniai standartai, specifikacijos ir procedūros, kurie turi būti reguliariai atnaujinami siekiant neatsilikti nuo technologijų ir standartų pokyčių ir atsižvelgti į darbą, atliktą remiantis Rekomendacija (ES) 2021/946, visų pirma architektūrą ir pamatinę sistemą, susijusius su:

1) kvalifikuotais elektroniniais požymių liudijimais;

2) elektroniniais požymių liudijimais, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu;

3) elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjų sąrašu;

4) požymių katalogais ir požymių liudijimų schemų katalogais, nurodytais 1 ir 2 punktuose;

5) požymių tikrinimu pagal autentiškus šaltinius arba per paskirtuosius tarpininkus.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) dėklės vienetas – unikalios konfigūracijos dėklės sprendinys, apimantis dėklės egzempliorius, saugias dėklės šifravimo programas ir saugius dėklės šifravimo įrenginius, kuriuos dėklės teikėjas teikia atskiram dėklės naudotojui;

([6]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([7]) 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([8]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

2) dėklės naudotojas – naudotojas, valdantis dėklės vienetą;

3) požymių katalogas – Komisijos tvarkoma ir skelbiama internetu prieinama skaitmeninė požymių saugykla;

4) požymių liudijimų schema – taisyklių, taikomų vienos ar kelių rūšių elektroniniams požymių liudijimams, rinkinys;

5) elektroninio požymių liudijimo tipas – konkrečiai įvardyta ir semantiškai apibūdinta elektroninių požymių liudijimų grupė;

6) požymių liudijimų schemų katalogas – Komisijos tvarkoma [ir skelbiama internete] skaitmeninė saugykla, kurioje išvardytos pagal šį reglamentą užregistruotų požymių liudijimų schemos;

7) dėklės sprendinys – programinės ir aparatinės įrangos, paslaugų, nuostačių ir konfigūracijų derinys, apimantis dėklės egzempliorius, vieną ar daugiau saugių dėklės šifravimo programų ir vieną ar daugiau saugių dėklės šifravimo įrenginių;

8) dėklės egzempliorius – dėklės naudotojo įrenginyje arba aplinkoje įdiegta ir sukonfigūruota taikomoji programa, kuri yra dėklės vieneto dalis ir kurią dėklės naudotojas naudoja sąveikai su dėklės vienetu;

9) saugi dėklės šifravimo programa – taikomoji programa ypatingos svarbos turtui valdyti, susieta su saugiu dėklės šifravimo įrenginiu ir naudojanti jo teikiamas šifravimo ir kitas funkcijas;

10) saugus dėklės šifravimo įrenginys – manipuliavimui atsparus įrenginys, suteikiantis aplinką, kuri susieta su saugia dėklės šifravimo programa ir kurią ši programa naudoja ypatingos svarbos turtui apsaugoti ir šifravimo funkcijoms atlikti, kad būtų galima saugiai vykdyti ypatingos svarbos operacijas;

11) dėklės teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis dėklės sprendinius;

12) ypatingos svarbos turtas – dėklės vienetui priklausantis arba su juo susijęs turtas, kurio svarba tokia didelė, kad pažeistas jo prieinamumas, konfidencialumas ar vientisumas turėtų labai didelį neigiamą poveikį patikimam dėklės vieneto naudojimui;

13) požymių liudijimų schemos savininkas – subjektas, atsakingas už požymių liudijimų schemos sukūrimą ir priežiūrą.

3 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, išdavimas

1. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai laikosi I priede pateiktame sąraše nurodytų pamatinių standartų ir specifikacijų ir užtikrina, kad jų išduodami elektroniniai požymių liudijimai atitiktų II priede nustatytas techninės specifikacijas.

2. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai, išduodantys elektroninius požymių liudijimus, įtrauktus į požymių liudijimų schemų kataloge užregistruotas schemas, laikosi atitinkamos požymių liudijimų schemos reikalavimų. Liudijimų išdavėjų nustatyta politika ir procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį požymių liudijimo schemų reikalavimams, įtraukiamos į Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nustatytą atitikties vertinimą.

4 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, atšaukimas

1. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai nustato ir viešai paskelbia rašytinę su liudijimų galiojimo ar jų atšaukimo statuso valdymu susijusią politiką. Ši politika, kai taikytina, apima sąlygas, kuriomis elektroniniai požymių liudijimai gali būti nedelsiant atšaukti, ir priemones, kuriomis užtikrinamas informacijos apie galiojimo statusą prieinamumas.

2. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai yra vieninteliai subjektai, galintys atšaukti savo išduotus elektroninius požymių liudijimus.

3. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai liudijimus, išduotus ilgesniam nei 24 valandų galiojimo laikotarpiui, atšaukia bent šiomis aplinkybėmis:

a) aiškiai pareikštu asmens, kuriam išduotas elektroninis požymių liudijimas, arba, kai taikytina, liudijimo subjekto prašymu;

b) kai teikėjui žinoma, kad buvo pažeistas kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų arba elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, saugumas arba patikimumas;

c) kitais atvejais, kaip reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę arba kaip paslaugų teikėjai yra nustatę 1 dalyje nurodytoje savo politikoje.

4. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai nustato atšaukimo būdus ir valdymo metodus, kuriais išsaugomas privatumas ir užkertamas kelias susiejamumui ar atsekamumui.

5. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai užtikrina, kad pasikliaujančiosios šalys galėtų gauti informaciją apie tų teikėjų išduotų elektroninių požymių liudijimų galiojimą ar atšaukimo statusą taip, kad būtų užtikrintas tos informacijos vientisumas ir autentiškumas.

5 straipsnis

Pranešimas apie viešojo sektoriaus įstaigas

1. Valstybės narės pateikia bent III priede nurodytą informaciją apie viešojo sektoriaus įstaigas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45f straipsnio 3 dalyje, naudodamos Komisijos teikiamą saugią elektroninę pranešimo sistemą.

2. Valstybės narės praneša visus pateiktos informacijos pasikeitimus.

3. Valstybės narės pranešimus teikia bent anglų kalba. Valstybės narės neprivalo išversti į kitas kalbas jokių pranešimus pagrindžiančių dokumentų, jei dėl to atsirastų nepagrįsta administracinė ar finansinė našta.

4. Komisija gali, kai tinkama, prašyti valstybių narių pateikti papildomos informacijos.

6 straipsnis

Viešojo sektoriaus įstaigų sąrašo paskelbimas

1. Komisija, remdamasi informacija, kurią pagal 5 straipsnį praneša valstybės narės, sudaro, tvarko ir skelbia elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjų sąrašą.

2. Komisija užtikrina, kad 1 dalyje nurodytas sąrašas būtų prieinamas:

a) tiek elektroniniu būdu pasirašyta arba antspauduota forma, tinkama tvarkyti automatizuotomis priemonėmis, tiek žmogui suprantamoje interneto svetainėje;

b) be reikalavimo registruotis ar nustatyti tapatybę;

c) tik naudojant pažangiausias transporto lygmens saugumo priemones.

3. Komisija saugiu kanalu ir nepagrįstai nedelsdama skelbia:

a) sąrašo technines specifikacijas;

b) URL adresą, kuriuo skelbiamas sąrašas;

c) sertifikatus, naudotinus sąrašo elektroniniam parašui arba spaudui patikrinti;

d) išsamią informaciją apie būsimų b ir c punktuose nurodytų vietos arba sertifikatų pakeitimų patvirtinimo mechanizmus.

7 straipsnis

Požymių katalogo sudarymas ir tvarkymas

1. Komisija sudaro ir skelbia požymių katalogą ir sukuria saugią sistemą, kad būtų galima teikti prašymus į požymių katalogą įtraukti požymius arba pakeisti jame esančius požymius.

2. 1 dalyje nurodyta sistema pateiktus prašymus įtraukti požymį į požymių katalogą arba pakeisti kataloge esantį požymį Komisija įvertina atsižvelgusi visas Bendradarbiavimo grupės rekomendacijas. Komisija savo vertinime atsižvelgia į tai, ar požymio įtraukimas padeda sukurti bendrą pagrindą saugiam piliečių, įmonių ir valdžios institucijų elektroniniam bendradarbiavimui, kuriuo užtikrinamas privatumas, ir skatinti sąveikumą. Kai taikytina, Komisija atsižvelgia ir į konkrečiuose sektoriuose taikomas taisykles.

3. Valstybės narės prašo į požymių katalogą įtraukti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 VI priede išvardytus požymius, kai tie požymiai grindžiami autentiškais šaltiniais, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai galėtų atlikti patikrinimą.

4. Be to, valstybės narės gali prašyti į požymių katalogą įtraukti VI priede neišvardytus požymius, jei tie požymiai grindžiami autentiškais viešojo sektoriaus šaltiniais. Privatūs subjektai, kurie laikomi pirminiu informacijos šaltiniu arba kurie pripažįstami autentiškais pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, įskaitant administracinę praktiką, gali prašyti į požymių katalogą įtraukti VI priede neišvardytus požymius, jei už tuos požymius yra atsakingas prašantysis subjektas.

5. Prašyme įtraukti požymį į katalogą arba pakeisti jame esantį požymį pateikiama bent ši informacija:

a) prašymą pateikusio subjekto identifikavimo duomenys;

b) kai taikytina, nuoroda į Sąjungos ar nacionalinės teisės aktą arba administracinę praktiką, pagal kurią prašymą teikiantis subjektas laikomas pagrindiniu informacijos šaltiniu arba pripažintu autentišku šaltiniu;

c) ar prašymas susijęs su kataloge esančiu požymiu, ar tai naujas požymis;

d) požymių identifikatoriaus, kurio vertė požymių kataloge yra unikali, vardų sritis;

e) požymio identifikatorius, unikalus vardų srityje, ir požymio versija;

f) semantinis požymio aprašas;

g) požymio duomenų tipas;

h) požymio tikrinimo nacionaliniu lygmeniu punktas arba nuoroda į aprašymą, kaip inicijuoti tikrinimo prašymus.

6. Prašymą įtraukti požymį arba pakeisti esantį požymį prašytojas pasirašo arba antspauduoja kvalifikuotu elektroniniu parašu arba spaudu arba pažangiuoju elektroniniu parašu arba spaudu, grindžiamu kvalifikuotu sertifikatu.

7. Komisija, atlikusi 2 dalyje nurodytą vertinimą ir patikrinusi, ar prašyme įtraukti arba pakeisti požymį pateikta visa 5 dalyje nurodyta informacija, gali įtraukti prašomą požymį arba jo pakeitimą į požymių katalogą.

8. Komisijos užantspauduotas požymių katalogas viešai prieinamas saugiu kanalu nemokamai ir be išankstinio identifikavimo ar tapatumo nustatymo ir skelbiamas kompiuterio skaitoma ir žmogaus skaitoma formomis. Kataloge turi būti ir paieškos funkcija.

9. Komisija skelbia technines specifikacijas, kurias Komisija taiko požymių kataloge.

10. Kiekvienam užregistruotam požymiui Komisija suteikia unikalų identifikatorių.

8 straipsnis

Požymių liudijimų schemų katalogo sudarymas ir tvarkymas

1. Komisija sukuria ir skelbia požymių liudijimų schemų katalogą ir sukuria saugią sistemą, kad būtų galima teikti prašymus į požymių liudijimų schemų katalogą įtraukti požymių liudijimų schemas arba pakeisti jame esančias schemas.

2. Prašymus į požymių liudijimų schemų katalogą įtraukti požymių liudijimų schemas arba pakeisti jame esančias schemas vertina Komisija, atsižvelgusi į visas Bendradarbiavimo grupės rekomendacijas. Komisija savo vertinime atsižvelgia į tai, ar schema padeda sukurti bendrą pagrindą saugiam piliečių, įmonių ir valdžios institucijų elektroniniam bendradarbiavimui, kuriuo užtikrinamas privatumas, ir skatinti sąveikumą. Kai taikytina, Komisija atsižvelgia ir į konkrečiuose sektoriuose taikomas taisykles.

3. Požymių liudijimų schemos savininkai gali prašyti įtraukti schemas į schemų katalogą. Prašyme į požymių liudijimų schemų katalogą įtraukti schemą arba pakeisti jame esančią schemą pateikiama bent ši informacija:

a) požymių liudijimų schemos savininko pasirinktas schemos pavadinimas, unikalus požymių liudijimų schemų kataloge;

b) požymių liudijimų schemos savininko pavadinimas ir kontaktinė informacija;

c) schemos statusas ir versija;

d) nuoroda į konkrečius teisės aktus, standartus ar gaires, kai jie taikomi pagal schemą išduodant, patvirtinant ar naudojant elektroninį požymių liudijimą;

e) elektroninio požymių liudijimo, kuriam taikoma schema, formatas ar formatai;

f) viena ar daugiau kiekvieno požymio, kuris pagal schemą yra elektroninio požymių liudijimo dalis, vardų sričių, požymių identifikatorių, semantinių aprašų ir duomenų tipų, nurodant požymį 7 straipsnyje nurodytame požymių kataloge arba analogiškai apibrėžtą požymį schemos taikymo srityje;

g) pagal schemą taikomo patikimumo užtikrinimo modelio ir valdymo mechanizmų, įskaitant atšaukimo mechanizmus, aprašymas;

h) visi reikalavimai dėl elektroninių požymių liudijimų teikėjų arba informacijos šaltinių, kuriais tie teikėjai remiasi išduodami elektroninius požymių liudijimus, įskaitant, jei taikytina, visus autentiškus šaltinius;

i) pareiškimas, ar elektroniniai požymių liudijimai, kuriems taikoma schema, turi būti išduodami kaip kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai, kaip elektroniniai požymių liudijimai, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, arba kaip abu.

4. Schemose, kurias prašoma įtraukti į katalogą, turi būti tik tie požymiai, kuriuos galima identifikuoti pagal unikalius identifikatorius. Prašymą įtraukti požymių liudijimų schemą arba pakeisti esančią schemą prašytojas pasirašo arba antspauduoja kvalifikuotu elektroniniu parašu arba spaudu arba pažangiuoju elektroniniu parašu arba spaudu, grindžiamu kvalifikuotu sertifikatu.

5. Atlikusi 2 dalyje nurodytą vertinimą ir patikrinusi, ar prašyme įtraukti liudijimų schemą arba pakeisti esančią schemą pateikta visa 3 ir 4 dalyse nurodyta informacija, Komisija gali į požymių liudijimų schemų katalogą įtraukti prašomą schemą arba pakeisti jame esančią schemą.

6. Komisijos užantspauduotas požymių liudijimų schemų katalogas viešai prieinamas saugiu kanalu nemokamai ir be išankstinio identifikavimo ar tapatumo nustatymo ir pateikiamas kompiuterio skaitoma ir žmogaus skaitoma formomis. Kataloge įdiegiama ir paieškos funkcija ir jis turi būti tokio formato, kuris užtikrintų vientisumą ir autentiškumą.

7. Komisija skelbia technines specifikacijas, kurias Komisija taiko požymių liudijimų schemų kataloge.

8. Kiekvienai užregistruotai požymių liudijimų schemai Komisija suteikia unikalų identifikatorių.

9 straipsnis

Požymių tikrinimas pagal autentiškus šaltinius arba per paskirtuosius tarpininkus

1. Kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, naudotojo prašymu galėtų elektroniniu būdu patikrinti požymius, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45e straipsnio 1 dalyje, valstybės narės nustato mechanizmus, leidžiančius atlikti tą patikrinimą, ir gali suteikti galimybę naudotis bendrais to reglamento VI priede išvardytų požymių tikrinimo punktais, kai tie požymiai grindžiami autentiškais viešojo sektoriaus šaltiniais. Valstybės narės skelbia informaciją apie prašymų atlikti patikrinimą inicijavimo ir tikrinimo rezultatų gavimo procedūras.

2. Tikrinimo mechanizme numatomas prieigos punktas, per kurį kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, gali elektroniniu būdu prašyti patikrinti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45e straipsnio 1 dalyje nurodytus požymius pagal autentiškus šaltinius arba per nacionaliniu lygmeniu pripažintus paskirtuosius tarpininkus. Kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tikrinamus požymius naudotojo prašymu pateikia patikrinimo punktui. Viešojo sektoriaus įstaiga arba paskirtasis tarpininkas per tikrinimo punktą dalijasi patikrinimo rezultatais su kvalifikuotais patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjais, išduodančiais kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus.

3. Patikrinimo prašyme nurodomi požymio, kurį kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas prašo patikrinti, subjekto požymiai ir identifikavimo duomenys.

4. Patikrinimo rezultatuose nurodoma tik tai, ar požymis buvo patikrintas, ir už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba, kai taikytina, viešojo sektoriaus įstaiga, paskirta veikti autentiško šaltinio, pagal kurį tas požymis buvo patikrintas, vardu.

5. Valstybės narės gali nustatyti prieigos kontrolės ar kitus tikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinamas vientisumas, autentiškumas ir konfidencialumas, siekdamos nustatyti, ar prašytojas yra kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir veikia teisėto naudotojo prašymu. Jei valstybės narės mano, kad tai tikslinga, jos, atsižvelgdamos į atitinkamus veiksnius, įskaitant tai, ar autentiškuose šaltiniuose yra konfidencialių arba neskelbtinų asmens duomenų, gali nustatyti ir tikrinimo metodų naudojimo kontrolės mechanizmus. Kai valstybės narės nustato šiuos kontrolės mechanizmus, jos, teikdamos 1 dalyje nurodytą informaciją, skelbia informaciją apie kontrolės mechanizmų mastą.

10 straipsnis

Sąveikumas ir pakartotinis naudojimas

1. 3–9 straipsnių tikslais valstybės narės gali nurodyti ir pakartotinai naudoti Reglamento (ES) 2018/1724 14 straipsnyje nustatytos techninės sistemos bendras paslaugas, taip pat su jomis susietus nacionalinius komponentus.

2. Kurdama saugią pranešimo sistemą ir sudarydama šio reglamento 5 ir 6 straipsniuose nurodytą viešojo sektoriaus įstaigų sąrašą bei 7 ir 8 straipsniuose nurodytus katalogus, Europos Komisija, kai tinkama, nurodo ir prireikus pakartotinai naudoja pagal Reglamentą (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, sukurtos techninės sistemos bendras paslaugas.

11 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6–9 straipsniai taikomi nuo 2026 m. rugpjūčio 19 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. liepos 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

3 straipsnyje nurodytas pamatinių standartų ir specifikacijų sąrašas

Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai išduoda liudijimus fiziniams arba juridiniams asmenims pagal patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų specifikacijas, nustatytas standarte ETSI EN 319 401 v3.1.1 (2024-06) (ETSI EN 319 401).

II PRIEDAS

3 straipsnyje nurodyto kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, išdavimo techninės specifikacijos

1) Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai liudijimus išduoda formatu, atitinkančiu vieną iš Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/2979 ([1]) II priede išvardytų standartų.

2) Išduodami liudijimus fiziniams arba juridiniams asmenims, kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie išduodami jos vardu, teikėjai:

   a) kai taikytina, patikrina, ar liudijimo prašantis asmuo turi teisę veikti asmens, kuris yra liudijimo subjektas, vardu;

   b) kai taikytina, patikrina autentiško šaltinio, kuris naudojamas kaip į liudijimą įtrauktų požymių šaltinis, tapatybę;

   c) apdoroja tik minimalų požymių, būtinų liudijimui išduoti ir valdyti, rinkinį.

3) Be to, kai liudijimas išduodamas į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, liudijimo teikėjas:

   a) atlieka tapatumo nustatymą su dėklės vienetu;

   b) patikrina, ar dėklės vienetas nėra atšauktas arba jo galiojimas nėra sustabdytas.

([1]) 2024 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2979, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 taikymo taisyklės, susijusios su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių vientisumu ir pagrindinėmis funkcijomis (OL L, 2024/2979, 2024 12 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2979/oj).

III PRIEDAS

5 straipsnyje nurodyti pranešimai

Valstybės narės praneša Komisijai bent:

1) viešojo sektoriaus įstaigos pavadinimą ir, kai taikytina, oficialiuose registruose naudojamą registracijos numerį; valstybę narę, kurioje įsteigta viešojo sektoriaus įstaiga; Sąjungos arba nacionalinės teisės aktą, pagal kurį viešojo sektoriaus įstaiga yra įsteigta kaip už autentišką šaltinį, kuriuo remiantis išduodamas elektroninis požymių liudijimas, atsakinga įstaiga arba kaip įstaiga, paskirta veikti už autentišką šaltinį atsakingos įstaigos vardu;

2) viešojo sektoriaus įstaigos kontaktinį e. pašto adresą ir telefono numerį;

3) tinklalapio, kuriame galima rasti papildomos informacijos apie viešojo sektoriaus įstaigą, URL;

4) atitikties vertinimo ataskaitą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45f straipsnio 3 dalyje.